

Norsk RegnskapsStiftelse

30. januar 2026

Høringsuttalelse – veiledning regnskapsføring av livsarig AFP i offentlig sektor

Gabler Pensjonstjenester AS gir herved kommentarer til «Høring- veiledning regnskapsføring av livsarig AFP i offentlig sektor» fra Norsk RegnskapsStiftelse (NRS) 30.11.2025

- Klassifisering av ordningen
- Opptjeningstid
- Forhold som må hensyntas i måling av brutto pensjonsforpliktelse
- Særlige problemstillinger for flerforetaksordninger
- Regnskapsføring av overgang til den nye ordningen

Vi vil kommentere at NRS omtaler et «risikofelleskap», som vi forutsetter betyr det vi i bransjen omtaler som «premieutjevningsselleskap». Risikofelleskap er i forsikringsammenheng et felleskap knyttet til dødelighet og uførhet, og kan gjelde pensjonsordninger som ikke har noe premieutjevningsselleskap.

Det er viktig at det gis regler som også kan benyttes for andre internasjonale regnskapsstander, som IFRS, IAS 19 og USGAAP.

Klassifisering av ordningen

Vi er enige i at ordningen må klassifiseres som en ytelsespensjonsordning. Vi mener videre at ordningen må klassifiseres som en flerforetaksordning, med mindre foretaket har egen pensjonskasse og ikke er med i noe premieutjevningsselleskap og der foretakene heller ikke er under samme kontroll, jf. IAS 19 som drøfter dette nærmere. Tariffavtalen SGS 2020 Pensjonsordninger § 10-2 Premiebetaling angir at engangspremier ved pensjonstilfellets inntreden, skal utjevnes i forsikringsgivers fellesordning i forhold til pensjonsgrunnlaget.

Opptjeningstid

Vi er enige i at opptjeningstiden for det enkelte medlem av ordningen kan settes lik medlemstiden i den enkelte pensjonsordning, uten noen begrensninger på 30 eller 40 år.

Forhold som må hensyntas i måling av brutto pensjonsforpliktelse

Beregning av brutto forpliktelse

Vi savner en beskrivelse av hvordan en skal beregne selve AFP-pensjonen. Pensjonen skal beregnes ut fra pensjonsgivende inntekt registrert i folketrygden, ikke ut fra hva som er registrert i den enkelte pensjonsordning. P.t. har ikke pensjonsinnretningene tilgang på denne type informasjon før søknad om AFP. Det må derfor gjøres en rekke forutsetninger allerede ved beregning av den totale engangspremien som er omtalt i høringsnotatet.

Vi vil anbefale at NRS anbefaler hvordan fremtidig AFP skal estimeres, f.eks. med henvisning til beregningsmetode angitt av SPK i notatet «Ny modell for AFP-beholdning av Joakim Gåsøy, september 20, 2023», og denne bør legges på nettet.

Så kan det være at enkelte foretak mener at de bør benytte en annen metode, eller ha andre faktorer i beregningsmodellen. I så fall bør disse stå fritt til å benytte andre forutsetninger.

Ny offentlig AFP har forskjellig pensjonsregulering før og etter uttak. Dvs. at dersom uttaket utsettes til etter 62 år, skal pensjonen reguleres med G, og det er først etter uttak at den får regulering som for pensjon under utbetaling. Vi tenker likevel at det kan være greit å anta G-regulering til 61 år og pensjonsregulering deretter som en liten forenkling. Avvik fra dette vil bli fanget opp av senere beregninger.

Hvem det skal regnes på

Det er videre et spørsmål om hvem det skal beregnes forpliktelse for. Uføre har ikke rett på AFP, men har rett på betinget tjenestepensjon. De som er uføre på beregningsdato kan likevel ha vært uføre så kort tid at de likevel får rett på AFP, eller de kan bli friskmeldt. Videre er det en rekke kriterier som må oppfylles for å få rett på AFP.

En kunne tenkt seg å sile ut de som helt åpenbart ikke får rett på AFP, men da bør det være enighet om hvilke kriterier som skal gjelde slik at behandlingen av dette blir lik uavhengig av hvem som foretar beregningene. Siden det er mange forhold utenfor det enkelte premieutjevningsselskapet som kan påvirke retten til offentlig AFP, vil vi anbefale at en ikke foretar en slik utstilling av medlemmer.

Årets pensjonskostnad beregnes for aktive. Vi vil anbefale at det skal regnes pensjonskostnad for alle aktive som ikke er helt eller delvis uføre, uten å prøve å sile ut hvem som kanskje ikke får AFP, likevel slik at dette gjenspeiles i den/de sannsynlighetene som omtales i neste punkt.

Sannsynligheter for at brutto forpliktelse skal reduseres for den enkelte

Det enkelte foretaks kostnad ved ny offentlig AFP er avhengig av uttaksalder, den endelige beregningen av pensjonen ved uttak, pensjonsregulering før og etter uttak, mulig opptjeningstid i andre offentlige ordninger tilsluttet kostnadsfordelingsavtalen og størrelsen på betinget tjenestepensjon.

Når det gjelder en rekke sannsynligheter som det foreslås at det tas hensyn til i beregningene av brutto forpliktelse, så er vi for så vidt enige i at det som stilles opp i høringsnotatet er forhold som vil påvirke pensjonsforpliktelsen. Samtidig er dette sannsynligheter som er svært vanskelig å fastsette, særlig de første årene etter oppstart av ordningen i 2025.

Vi vil anbefale en sterk forenkling av oppsettet, f.eks. ved at alle sannsynlighetene slås sammen til én sannsynlighet som omfatter sannsynligheten for at den ansatte ikke skal få AFP. Ev. kan det lages forskjellige sannsynligheter for aktive og oppsatte rettigheter. Når det gjelder sannsynligheten for å få dekket noe av forpliktelsen fra andre pensjonsordninger kan det også være en egen sannsynlighet, ev. et prosentvis fradrag i brutto pensjonsforpliktelse (avkortningsgrad).

Vi vil videre be om at NRS selv, ev. med hjelp fra Den Norske Aktuarforening eller Finans Norge, fastsetter disse forutsetningene årlig, i hvert fall i starten.

Særlige problemstillinger for flerforetaksordninger

I høringsnotatet omtales pensjonsordninger hos KLP. KLP har flere premieutjevningsselskaper, og hvert slikt selskap vil være å anse som en flerforetaksordning.

Vi forutsetter at tilsvarende vil gjelde for andre pensjonsordninger som er med i et premieutjevningsselskap, som hos Storebrand og hos kommunale pensjonskasser og pensjonskasser med tilsvarende offentlig tjenstepensjon der foretakene ikke er under samme kontroll, jf. tidligere omtale.

Etter kostnadsfordelingsavtalen til SPK er det ikke slik at alle som har offentlig tjenstepensjon også må ha offentlig AFP. Premieutjevningsselskapet hos den enkelte pensjonsleverandør vil derfor kunne være sammensatt av litt færre arbeidsgivere enn for offentlig tjenstepensjon ellers. Dette bør i seg selv ikke ha noen betydning for om pensjonsforpliktelsen skal beregnes som en flerforetaks pensjonsordning, med mindre antall arbeidsgivere blir én.

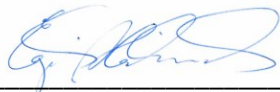
Samtidig bør det tydeliggjøres at beregninger knyttet til kostnadene som skal regnskapsføres må gjøres ut fra samme antagelser om kostnaden i prosent av pensjonsgrunnlag for alle i et premieutjevningsselskap. Det vil være konsistent med at utjevnet premie skal beregnes ut fra pensjonsgrunnlag.

Når det gjelder forpliktelsen, så er det vanlig å fordele denne ut fra avsatt premiereserve i en flerforetaksordning. I starten vil ny offentlig AFP ikke ha noen tilhørende avsatt premiereserve, eller liten. Et alternativ inntil videre vil kunne være å fordele forpliktelsen etter samme forhold som forpliktelsen ellers, dvs. ut fra total premiereserve for alle forpliktelser.

Regnskapsføring av overgang til den nye ordningen

Vi har ikke kommentarer til foreslått fremgangsmåte for regnskapsføring av overgang til den nye pensjonsordningen

Med vennlig hilsen
For Gabler Pensjonstjenester AS

Egil Heilund
Konserndirektør Gabler

Sissel Røvevand
Aktuar